

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

9ο επιστημονικό συμπόσιο της Ένωσης των Ευρωπαϊκών Δικαστών του Δικαίου του Ανταγωνισμού

ΜΑΪΟΣ 2010 - Τεύχος 5/2010

Το Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου (ΚΔΕΟΔ), σε συνεργασία με το Συμβούλιο της Επικρατείας, το Υπουργείο Εξωτερικών, το Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού και με την βοήθεια του Ινστιτούτου Μελετών Δικαίου και Πολιτικής Ανταγωνισμού, φιλοξένησε το 9ο ετήσιο επιστημονικό συμπόσιο της Ένωσης των Ευρωπαϊκών Δικαστών Δικαίου του Ανταγωνισμού στις 27-29 Μαΐου 2010 στην Αθήνα, στην αίθουσα «Γιάννης Κρασιδίωτης» του Υπουργείου Εξωτερικών. Το θέμα του εφετινού συμποσίου ήταν «Cartels: Economics and Justice». Το αντικείμενο του συμποσίου εστιάστηκε στα καρτέλ και την χρήση δικανικής οικονομίας στην αποτελεσματική εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού.

Την έναρξη του συνεδρίου κήρυξε ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εξωτερικών πρέσβης κ. Ι.-Α. Ζέπος, ενώ στην επίσημη υποδοχή των συνέδρων την προηγούμενη της ενάρξεως χαιρετισμούς απηύθυναν ο Γενικός Γραμματέας Εμπορίου κ. Στ. Κομνηνός και ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων κ. Γ. Δημήτριάδης.

Την Παρασκευή 28.05.2010 οι εισηγήσεις επικεντρώθηκαν στα δικανικά οικονομικά στοιχεία και επιχειρήματα, καθώς και την δικαστική εκτίμηση και των δύο. Η συνεδρίαση άρχισε με την εισαγωγική ομιλία του Καθηγητή κ. J. Bornkamm, Προέδρου της Ένωσης των Ευρωπαϊκών Δικαστών Δικαίου του Ανταγωνισμού. Στην συνέχεια τον λόγο πήραν οι κκ. V. Rose, D. Bailey και A. Scott (Competition Appeal Tribunal, London), οι οποίοι αναφέρθηκαν στην διάταξη του άρθρου 101 ΣΛΕΕ σχετικά με τα καρ-

τέλ. Οι επόμενες εισηγήσεις επικεντρώθηκαν στην οικονομία των καρτέλ και συγκεκριμένα μίλησαν οι κκ. C. Ewald (Chief Economist, Bundeskartellamt), I. Κατσουλάκος (Πανεπιστήμιο Αθηνών), I. Λιανός (University College London), M. Siragusa Cleary (Gottlieb, Steen & Hamilton), L. McKechnie και J. Riffault-Silk (Cour de Cassation, France), ενώ μετά από αυτές τις εισηγήσεις οι κκ. K. Dekeyser (Cartels Unit, DG Competition) και D. Bailey (Competition Appeal Tribunal & Kings College London) αναφέρθηκαν στις ειδικές εργασίες και θέματα για τον χειρισμό των συμπράξεων. Τέλος, στην στρογγυλή τράπεζα, με την οποία έληξαν οι εργασίες της πρώτης μέρας, συμμετείχαν οι κκ. C. Ewald, A. Κομνηνός (Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού), K. Dekeyser, M. Siragusa και άλλα μέλη της Ένωσης, οι οποίοι μαζί με τους υπόλοιπους παρευρισκόμενους συνέδρους συζήτησαν για τα δικαστήρια, τα καρτέλ και την βέλτιστη εκτέλεση.

Την τελευταία μέρα του συνεδρίου, Σάββατο 29.05.2010, εξετάστηκαν οι πρόσφατες εξελίξεις στο δίκαιο του ανταγωνισμού. Στην αρχή παρουσιάστηκαν από αρκετούς συνέδρους αναφορές από εθνικά δικαστήρια σχετικά με τις συμπράξεις, ενώ στην συνέχεια, υπό την προεδρία των κκ. A. Scott και V. Rose, παρουσιάστηκαν διάφορες περιπτώσεις συμπράξεων και έγινε μια συγκριτική εξέτασή τους.

Το συνέδριο έκλεισε με την ετήσια γενική συνέλευση της Ένωσης των Ευρωπαϊκών Δικαστών Δικαίου του Ανταγωνισμού και με τα τελικά συμπεράσματα σχετικά με το αντικείμενο του συνεδρίου.

Αναγόρευση του Προέδρου του ΚΔΕΟΔ Καθηγητή κ. Β. Σκουρή σε Επίτιμο Διδάκτορα του Παντείου Πανεπιστημίου

Την Πέμπτη 27 Μαΐου 2010 και ώρα 20.00, στην Αίθουσα Τελετών του Παντείου Πανεπιστημίου πραγματοποιήθηκε η Τελετή Αναγόρευσης σε Επίτιμο Διδάκτορα του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Προέδρου του ΚΔΕΟΔ Καθηγητή κ. Βασιλείου Σκουρή, Προέδρου του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τον κ. Σκουρή υποδέχθηκε εκ μέρους του ιδρύματος ο Πρύτανης Καθηγητής κ. Π. Τσίρης, ενώ η παρουσίαση του τιμώμενου έγινε από τον Καθηγητή του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών κ. Στ. Πετράκη. Της αναγόρευσης ακολούθησε αντιφώνηση του τιμώμενου με θέμα: «Διαφάνεια, δημοσιότητα και δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

Δημιουργία Μηχανισμού Στήριξης για την αντιμετώπιση της κρίσης της ελληνικής οικονομίας

Στις 11 Απριλίου 2010 και σε συνέχεια της δήλωσης των Αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων της Ευρωζώνης της 25^{ης} Μαρτίου, τα κράτη μέλη συμφώνησαν στην δημιουργία μηχανισμού στήριξης που θα διασφαλίσει την μακροοικονομική σταθερότητα της Ευρωζώνης. Ακολούθως τα κράτη μέλη συμφώνησαν σχετικά με τους όρους χρηματοδοτικής στήριξης, η οποία θα δοθεί στην Ελλάδα. Την ημέρα της ανωτέρω συμφωνίας δεν είχε οριστικοποιηθεί η παροχή της συγκεκριμένης βοήθειας για την διαφύλαξη της χρηματοοικονομικής σταθερότητας της χώρας μας. Στις 23 Απριλίου 2010 ο Πρωθυπουργός Γιώργος Παπανδρέου, ανακοίνωσε από το Καστελόριζο την προσφυγή της Ελλάδας στον ευρωπαϊκό μηχανισμό στήριξης.

Σε συνέχεια των ανωτέρω ψηφίσθηκε από την Βουλή ο Ν. 3845/2010 (ΦΕΚ Α' 65) αναφορικά με την εφαρμογή του μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας από τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Η συγκεκριμένη συμφωνία περιλαμβάνει μέτρα και αλλαγές που θα καθορίσουν την πορεία της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής πολιτικής τα επόμενα χρόνια. Τα ανωτέρω μέτρα διαρθρώνονται σε τρεις τομείς-πυλώνες πολιτικής που παρουσιάζονται κατωτέρω.

A. Μέτρα Δημοσιονομικής Πολιτικής

Οι δαπάνες θα μειωθούν γύρω στο 7% του ΑΕΠ μέχρι το 2013. Στον τομέα των δαπανών περιλαμβάνονται οι μισθολογικές δαπάνες, οι δαπάνες της κατανάλωσης του δημοσίου τομέα και οι κοινωνικού χαρακτήρα μεταβιβαστικές πληρωμές. Στο πλαίσιο αυτό η κυβέρνηση θα προχωρήσει σε μείωση των συντάξεων με την κατάργηση της 13^{ης} και της 14^{ης} σύνταξης. Η κατάργηση αυτή θα αντισταθμιστεί για όσους λαμβάνουν σύνταξη μικρότερη των 2.500 χιλιάδων ευρώ μηνιαίως, με την υιοθέτηση ενός επιδόματος 800 ευρώ ετησίως. Επίσης η κυβέρνηση θεσμοθετεί και την κατάργηση του 13^{ου} και 14^{ου} μισθού. Για την προστασία των χαμηλότερων εισοδηματικών κατηγοριών, ειδικότερα για όσους λαμβάνουν 3.000 ευρώ μηνιαίως, θα υιοθετηθεί ένα ενιαίο επίδομα 1.000 ευρώ ετησίως ανά εργαζόμενο, το οποίο θα χρηματοδοτηθεί μέσω της μείωσης των επιδομάτων από τους υψηλόμισθους.

Στον τομέα των εσόδων προβλέπεται ότι αυτά θα αυξηθούν κατά περίπου 4% του ΑΕΠ έως το 2013.

Η αύξηση των εσόδων θα προέλθει κυρίως από πολίτες υψηλότερων εισοδηματικών κλιμακίων μέσω της αύξησης (βάσει των κριτηρίων διαβίωσης) της φορολογίας των ελεύθερων επαγγελματιών, της αύξησης της φορολογίας των ειδών πολυτελείας, και από την επιβολή (προσωρινά) πρόσθετων φόρων σε εξαιρετικά κερδοφόρες εταιρίες και υψηλής αξίας ακίνητα, όπως και από άλλα μέτρα σχετικά με την πάταξη της φοροδιαφυγής, τα οποία περιλαμβάνονται στην προσφάτως εγκριθείσα φορολογική μεταρρύθμιση. Άλλες αυξήσεις των εσόδων θα περιλαμβάνουν την διεύρυνση της βάσης του ΦΠΑ, την αύξηση των συντελεστών και την αύξηση των ειδικών φόρων κατανάλωσης. Εκτός από αυτά τα άμεσα δημοσιονομικά μέτρα που θα επηρεάσουν τα κονδύλια του προϋπολογισμού, η κυβέρνηση θα προχωρήσει σε αλλαγές που σχετίζονται άμεσα με τα δημοσιονομικά μεγέθη της οικονομίας για τον προϋπολογισμό. Η κυβέρνηση έχει, επίσης, δρομολογήσει μια σειρά σημαντικών διαρθρωτικών δημοσιονομικών μεταρρυθμίσεων. Αυτές θα ενισχύσουν την βιωσιμότητα, συμβάλλοντας στην ενίσχυση του ελέγχου επί των εσόδων και των δαπανών.

B. Μέτρα Διαρθρωτικής πολιτικής

Ένας σημαντικός τομέας αλλαγών αναφέρεται στον τομέα των διαρθρωτικών πολιτικών. Οι πολιτικές αυτές θα ενισχύσουν την ευελιξία, καθώς και την παραγωγικότητα της ελληνικής οικονομίας και την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών προϊόντων στο διεθνές περιβάλλον. Στο πλαίσιο των διαρθρωτικών αλλαγών επιβάλλεται ο εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης, ο οποίος θα πραγματοποιηθεί μέσω της αναδιοργάνωσης των διαδικασιών πρόσληψης και της ολοκλήρωσης της ενιαίας αρχής πληρωμών για τους μισθούς των υπαλλήλων του δημοσίου τομέα. Θα εισαχθεί ένα απλουστευμένο σύστημα αποδοχών με στόχο την εξοικονόμηση των πόρων που θα καλύπτει τους βασικούς μισθούς και όλα τα επιδόματα για όλους τους εργαζομένους. Το σύστημα υγείας, όπου σημειώθηκαν σημαντικές υπερβάσεις δαπανών, θα αναθεωρηθεί μέσω μεταρρυθμίσεων στους τομείς της διαχείρισης, των λογιστικών πρακτικών και της χρηματοδότησης. Η αναδιοργάνωση της τοπικής αυτοδιοίκησης θα εφαρμοστεί με στόχο την μείωση του αριθμού των τοπικών διοικήσεων και των αιρετών υπάλληλων.

Στην αγορά εργασίας θα δρομολογηθούν ρυθμίσεις που θα σχετίζονται με την μεταρρύθμιση του νομικού πλαισίου για τις μισθολογικές διαπραγματεύσεις στον ιδιωτικό τομέα, με την υιοθέτηση νομοθεσίας για την θέσπιση ελάχιστων μισθών για νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας και με την εφαρμογή ενός νέου συστήματος ελέγχου για την αδήλωτη εργασία.

Αναφορικά με την βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, η κυβέρνηση οφείλει να εφαρμόσει την ευρωπαϊκή Οδηγία για τις υπηρεσίες εντός του έτους 2010 σε τομείς, όπως ο τουρισμός, η εκπαίδευση και το λιανικό εμπόριο. Το 2011, επίσης, θα απελευθερωθούν τα κλειστά επαγγέλματα με την μείωση των ελάχιστων αμοιβών και την άρση άλλων περιορισμών για τους δικηγόρους, τα φαρμακεία, τους συμβολαιογράφους, τους μηχανικούς, τους αρχιτέκτονες και τους λογιστές.

Σημαντικό ρόλο θα διαδραματίσουν οι προσπάθειες της κυβέρνησης για την διενέργεια των κατάλληλων αποκρατικοποιήσεων. Θα συνταχθεί, επίσης, ένα σχέδιο δράσης, που θα περιλαμβάνει συγκεκριμένα μέτρα στον τομέα των σιδηροδρόμων και των οδικών μεταφορών. Τέλος, σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας θα διαδραματίσει η βελτίωση της απορρόφησης των κοινοτικών κονδυλίων και των διαρθρωτικών προγραμμάτων του Ταμείου Συνοχής.

Γ. Πολιτικές στον χρηματοπιστωτικό τομέα

Στον τομέα των χρηματοπιστωτικών διαρθρωτικών αλλαγών η κυβέρνηση και η Τράπεζα της Ελλάδος θέτουν σε εφαρμογή ένα νέο δίκτυ ασφαλείας με στόχο την διασφάλιση ενός υγιούς επιπέδου κεφαλαίου για τις τράπεζες και, κατά συνέπεια, την βελτίωση των συνθηκών ώστε να στηριχθεί η πραγματική οικονομία. Η κυβέρνηση θα θεσπίσει (μέχρι τις 30 Ιουνίου 2010, ως σημείο αναφοράς) μέσω συγκεκριμένης νομοθεσίας και μετά από διαβούλευση με το ΔΝΤ, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την ΕΚΤ, ένα πλήρως ανεξάρτητο Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ). Οι υπεύθυνοι για τις αποφάσεις του ΤΧΣ θα είναι ανεξάρτητα άτομα με αναγνωρισμένο κύρος στα χρηματοπιστωτικά θέματα, οι οποίοι θα διορίζονται από την κυβέρνηση και τον Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος (ο οποίος θα έχει την ευθύνη των περισσότερων διορισμών).

Ο πρωταρχικός σκοπός του ΤΧΣ είναι η διαφύλαξη της φερεγγυότητας του χρηματοπιστωτικού τομέα. Μια σημαντική αλλαγή θα αποτελέσει και η λήψη μέτρων ώστε η αναδιάρθρωση των χρεών των επιχει-

ρήσεων και η αναδιάρθρωση των χρεών των νοικοκυριών να συνάδουν με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές. Με τον τρόπο αυτό θα διασφαλιστεί με συνεπότερο τρόπο η πιστωτική πειθαρχία της ελληνικής οικονομίας.

Τέλος, η Τράπεζα της Ελλάδος θα εντείνει την εποπτεία του χρηματοπιστωτικού συστήματος και θα αυξήσει τους διαθέσιμους πόρους για την εποπτεία. Η αναβάθμιση της λειτουργίας της εποπτείας θα περιλαμβάνει την αύξηση της

συχνότητας και της ταχύτητας υποβολής στοιχείων, καθώς επίσης και την περαιτέρω ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου πλαισίου για συχνούς ελέγχους ακραίων συνθηκών (stress tests).

Δ. Τρόπος χρηματοδότησης

Οι ανάγκες χρηματοδότησης του προγράμματος αναμένεται να καλυφθούν με την χρηματοδοτική στήριξη από τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ και το ΔΝΤ. Παρά την σημαντική δημοσιονομική προσαρμογή που θα επιτευχθεί, προβλέπεται ένα χρηματοδοτικό έλλειμμα της τάξεως των 110 δις. ευρώ για την περίοδο του προγράμματος, το οποίο αναμένεται να καλυφθεί με διμερή δάνεια από τους εταίρους στην Ευρωζώνη (80 δις. ευρώ) και μέσω της στήριξης του ΔΝΤ (30 δις. ευρώ). Η Ελλάδα θα αξιοποιήσει τους πόρους αυτούς κατά τη διάρκεια του προγράμματος, αντλώντας χρηματοδότηση από τα διμερή δάνεια σε αναλογία 8 προς 3 για κάθε έμβασμα. Η αποφασιστική εφαρμογή του οικονομικού προγράμματος θα συμβάλει στην οικονομική ανάπτυξη, θα ενισχύσει την εμπιστοσύνη των αγορών και δεν θα οδηγήσει στη λήψη νέων επώδυνων μέτρων.

Ε. Παρακολούθηση του προγράμματος

Η εφαρμογή των πολιτικών στο πλαίσιο του προγράμματος θα παρακολουθείται μέσω τριμηνιαίων και συνεχών κριτηρίων απόδοσης, καθώς και ενδεικτικών στόχων, διαρθρωτικών σημείων αναφοράς και αναθεωρήσεων του προγράμματος. Οι στόχοι για την περίοδο 2011-2013 είναι ενδεικτικοί και θα μετατραπούν σε κριτήρια απόδοσης για το 2011 κατά την δεύτερη αναθεώρηση του προγράμματος πριν το τέλος του 2010.

Παναγιώτης Αργαλιάς
ΜΔΕ, Δικηγόρος-Οικονομολόγος,
Επιστ. Συνεργάτης ΚΔΕΟΔ

**ΠΡΟΣΦΑΤΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΕΕ
(Απρίλιος 2010)**

● **ΔΕΕ C-533/08, TNT Express Nederland BV, 04.05.2010**

Δικαστική συνεργασία σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις - Διεθνής δικαιοδοσία, αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων - Κανονισμός (ΕΚ) 44/2001 - Άρθρο 71 - Συμβάσεις συναφθείσες από τα κράτη μέλη και αφορώσες ειδικά θέματα - Σύμβαση περί του συμβολαίου για τη διεθνή οδική μεταφορά εμπορευμάτων (CMR)

***

● **ΔΕΕ C-145/08 και C-149/08, Club Hotel Loutraki κ.λπ, 06.05.2010**

Οδηγία 92/50/ΕΟΚ - Δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών - Παραχωρήσεις υπηρεσιών - Μικτή σύμβαση - Σύμβαση περιλαμβάνουσα τη μεταβίβαση πακέτου μετοχών δημοσίας επιχειρήσεως καζίνο - Σύμβαση με την οποία η αναθέτουσα αρχή αναθέτει στον ανάδοχο τη διαχείριση της επιχειρήσεως καζίνο και την υλοποίηση σχεδίου εκσυγχρονισμού και αναπτύξεως των χώρων του καθώς και διαμορφώσεως του περιβάλλοντος υπαίθριου χώρου - Οδηγία 89/665/ΕΟΚ - Απόφαση της αναθέτουσας αρχής - Αποτελεσματικά και ταχέα ένδικα βοηθήματα - Εθνικοί δικονομικοί κανόνες - Προϋπόθεση για τη χορήγηση αποζημιώσεως - Προηγούμενη ακύρωση της παράνομης πράξεως ή παραλείψεως ή αναγνώριση της ακυρότητάς τους από το αρμόδιο δικαστήριο - Μέλη κοινοπραξίας που συμμετέχε σε διαδικασία συνάψεως δημοσίας συμβάσεως - Απόφαση ληφθείσα στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής από αρχή άλλη από την αναθέτουσα αρχή - Προσφυγή ασκηθείσα από μεμονωμένα μέλη της κοινοπραξίας - Παραδεκτό

***

● **ΔΕΕ C-63/09, Axel Walz, 06.05.2010**

Αεροπορικές μεταφορές - Σύμβαση του Μόντρεαλ - Ευθύνη των αερομεταφορέων για τις ελεγχθείσες αποσκευές - Άρθρο 22, παράγραφος 2 - Όρια της ευθύνης σε περίπτωση καταστροφής, απώλειας, βλάβης ή καθυστέρησης των αποσκευών - Έννοια του όρου "ζημία" - Περιουσιακή ζημία και ηθική βλάβη

***

● **ΔΕΕ C-94/09, Επιτροπή / Γαλλία, 06.05.2010**

Παράβαση κράτους μέλους - ΦΠΑ - Οδηγία 2006/112/ΕΚ - Άρθρο 98, παράγραφοι 1 και 2 - Παροχή υπηρεσιών από γραφεία κηδειών - Εφαρμογή μειωμένου συντελεστή για την υπηρεσία μεταφοράς σορού με όχημα

***

● **ΔΕΕ C-352/08, Modehuis A. Zwijsenburg BV,**

20.05.2008

Οδηγία 97/7/ΕΚ - Προστασία των καταναλωτών - Συμβάσεις εξ αποστάσεως - Δικαίωμα υπαναχωρήσεως - Επιβάρυνση του καταναλωτή με τα έξοδα αποστολής του εμπορεύματος

***

● **ΔΕΕ C-365/08, Agrana Zucker GmbH, 20.05.2008**

Ζάχαρη - Κανονισμός (ΕΚ) 318/2006 - Άρθρο 16 - Υπολογισμός του τέλους παραγωγής - Συνυπολογισμός, στη βάση επιβολής του τέλους, της ποσότητας ζάχαρης ποσόστωσης που έχει αποσυρθεί από την αγορά - Αρχές της αναλογικότητας και της απαγορεύσεως των διακρίσεων

***

● **ΔΕΕ C-434/08, Arnold und Johann Harms als Gesellschaft bürgerlichen Rechts, 20.05.2010**

Κοινή γεωργική πολιτική - Ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισεως και ελέγχου ορισμένων καθεστώτων ενισχύσεων - Κανονισμός (ΕΚ) 1782/2003 - Καθεστώς ενιαίας ενισχύσεως - Μεταβίβαση δικαιωμάτων ενισχύσεως - Οριστική μεταβίβαση

***

● **ΔΕΕ C-56/09, Emiliano Zanotti, 20.05.2010**

Ελεύθερη παροχή υπηρεσιών - Ιθαγένεια της Ενώσεως - Άρθρα 18 ΕΚ και 49 ΕΚ - Εθνική κανονιστική ρύθμιση περί φορολογίας εισοδήματος - Δικαίωμα εκπτώσεως από τον ακαθάριστο φόρο συγκεκριμένου ποσοστού των συνολικών δαπανών για δίδακτρα - Παρακολούθηση μαθημάτων πανεπιστημιακής εκπαίδευσως εντός άλλου κράτους μέλους - Επιβολή ποσοτικού περιορισμού - Έκπτωση μη υπερβαίνουσα το ανώτατο ποσό που καθορίζεται για φόρους και εισφορές που καταβλήθηκαν για παρόμοιες παροχές σε ημεδαπά δημόσια πανεπιστήμια - Επιβολή εδαφικού ορίου - Έκπτωση μη υπερβαίνουσα το ανώτατο ποσό που καθορίζεται για φόρους και εισφορές που καταβλήθηκαν για παρόμοιες παροχές στο ημεδαπό δημόσιο πανεπιστήμιο που βρίσκεται εγγύτερα στη φορολογική κατοικία του φορολογουμένου

***

● **ΔΕΕ C-138/09, Todaro Nunziatina & C. Snc, 20.05.2010**

Προδικαστική παραπομπή - Κρατικές ενισχύσεις - Αποφάσεις της Επιτροπής - Ερμηνεία - Ενισχύσεις χορηγηθείσες από την Περιφέρεια της Σικελίας στις επιχειρήσεις οι οποίες υπογράφουν συμβάσεις επαγγελματικής

καταρτίσεως και εργασίας ή οι οποίες μετατρέπουν τέτοιες συμβάσεις σε συμβάσεις αορίστου χρόνου – Ημερομηνία λήξεως της χορηγήσεως των ενισχύσεων – Όρια του προϋπολογισμού – Τόκοι υπερημερίας – Απαράδεκτο

* * *

● **ΓΔΕΕ C-210/09, Scott SA, Kimberly Clark SAS, 20.05.2010**

Κρατική ενίσχυση – Κανονισμός 659/1999 – Άρθρο 14, παράγραφος 3 – Ανάκτηση της ενισχύσεως – Αρχή της αποτελεσματικότητας – Βεβαιώσεις τελών που ενέχουν τυπικό ελάττωμα – Ακύρωση

Κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα – Διαδικασία κηρύξεως ακυρότητας – Καταχωρισμένο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα που αναπαριστά όργανο γραφής – Προγενέστερο εθνικό εικονιστικό σήμα – Λόγος ακυρότητας – Χρήση, στο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα, προγενέστερου σημείου, τη χρήση του οποίου ο δικαιούχος του σημείου έχει δικαίωμα να απαγορεύσει – Άρθρο 25, παράγραφος 1, στοιχείο ε', του κανονισμού 6/2002 – Αίτηση αποδείξεως της ουσιαστικής χρήσεως, υποβαλλόμενη για πρώτη φορά ενώπιον του τμήματος προσφυγών

* * *

● **ΓεΔΕΕ T-18/05, IMI κ.λπ. / Επιτροπή, 19.05.2010**

Ανταγωνισμός – Συμπράξεις – Τομέας των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων – Απόφαση η οποία διαπιστώνει παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ – Διαρκής και πολύμορφη παράβαση – Διακοπή της συμμετοχής – Πρόστιμα – Περιορισμένη συμμετοχή στη σύμπραξη

* * *

● **ΓεΔΕΕ T-181/08, Tay Za / Συμβούλιο, 19.05.2010**

Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας – Περιοριστικά μέτρα κατά της Μιανμάρ – Δέσμευση κεφαλαίων – Προσφυγή ακυρώσεως – Νομική βάση συνδυασμού των άρθρων 60 ΕΚ και 301 ΕΚ – Υποχρέωση αιτιολογήσεως – Δικαιώματα άμυνας – Δικαίωμα αποτελεσματικού δικαστικού ελέγχου – Δικαίωμα προστασίας της ιδιοκτησίας – Αναλογικότητα

* * *

● **ΓεΔΕΕ T-19/05, Boliden AB κ.λπ. / Επιτροπή, 19.05.2010**

Ανταγωνισμός – Συμπράξεις – Τομέας των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων – Απόφαση η οποία διαπιστώνει παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ – Διαρκής και πολύμορφη παράβαση – Πρόστιμα – Παραγραφή – Συμμετοχή

* * *

● **ΓεΔΕΕ T-21/05, Χαλκόρ ΑΕ Επεξεργασίας Μετάλλων / Επιτροπή, 19.05.2010**

Ανταγωνισμός – Συμπράξεις – Τομέας των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων – Απόφαση η οποία διαπιστώνει παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ – Διαρκής και πολύμορφη παράβαση – Πρόστιμα – Περιορισμένη συμμετοχή στη σύμπραξη – Γεωγραφική έκταση της σχετικής αγοράς – Διάρκεια της παραβάσεως – Συμμετοχή

* * *

● **ΓεΔΕΕ T-237/08, Abadía Retuerta, SA / Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), 11.05.2010**

Κοινοτικό σήμα – Αίτηση καταχωρίσεως του λεκτικού κοινοτικού σήματος CUVÉE PALOMAR – Απόλυτος λόγος απαραδέκτου – Σήματα για οίνους εμπιρεύοντα γεωγραφικές ενδείξεις – Συμφωνία ΔΠΙΤΕ – Άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο ι', του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 [νυν άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο ι', του κανονισμού (ΕΚ) 207/2009]

* * *

● **ΓεΔΕΕ T-148/08, Beifa Group Co. Ltd / Schwan-Stabilo Schwanhäußer GmbH & Co. KG, 12.05.2010**

Κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα – Διαδικασία κηρύξεως ακυρότητας – Καταχωρισμένο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα που αναπαριστά όργανο γραφής – Προγενέστερο εθνικό εικονιστικό σήμα – Λόγος ακυρότητας – Χρήση, στο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα, προγενέστερου σημείου, τη χρήση του οποίου ο δικαιούχος του σημείου έχει δικαίωμα να απαγορεύσει

ΕΝ ΟΛΙΓΟΙΣ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ NEWSLETTER ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ικάρων 1, 55102 Καλαμαριά - Θεσσαλονίκη
Τηλ. 2310-486900 FAX: 2310-476366
<http://www.cieel.gr> e-mail: kdeod@cieel.gr

Πρόεδρος Δ.Σ.: Καθηγητής Β. Σκουρής
Διευθύντρια: Καθηγήτρια Ευ. Κουτούπα-Ρεγκάκου
Γραμματέας: Δρ Γ. Τράντας

Υπεύθυνος σύνταξης: Α. Πετσέτας

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΔΕΟΔ

Δημόσιες Συμβάσεις - Κρατικές Ενισχύσεις & αγορά

Δημόσιες Συμβάσεις- Κρατικές Ενισχύσεις & αγορά

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Δημόσιες Συμβάσεις – ΣΔΠ – Δίκαιο Κατασκευών – Κρατικές Ενισχύσεις – ΥΠΟΣ – Δημόσιο Δίκαιο Ανταγωνισμού – Απελευθέρωση Αγορών – Ενέργεια – Μεταφορές – Τηλεπικοινωνίες – Ταχυδρομικές υπηρεσίες – Δημοσιονομικό – Φορολογικό – Τεχνολογικό Δίκαιο

2/2009

Δημόσιες Συμβάσεις - Κρατικές Ενισχύσεις & αγορά

Άρθρα

Π. Βερβενιάτης – Μ. Βερβενιώτη

Ο προσδιορισμός της προεπιλεγμένης προσφοράς και επίτευξη αμειωτικής κατά το κοινοτικό δίκαιο και η προστασία των υποψηφίων

Α. Κασιμέριου

Συμβάσεις κάτω από το κοινοτικό χρηματικό όριο

Κ. Τσαοφί

Η νέα οικονομική οδηγία 2007/65/ΕΚ

Ε. Τσιβίλη

Πρόσβαση στα έγγραφα των διαγωνισμών και επεκτασιακό απόρρητο

Ευρωπαϊκή τριημέρια

Ανακοίνηση της Επιτροπής για τα μέλλον των μεταφορών

Σχόλια επί αποφάσεων

- αντισταθμιστικές παροχές για ΥΠΟΣ στις κεραίες μεταφορές

- επίσημη διαδικασία έρευνας σε ανώτατη στις τηλεπικοινωνίες

2/2009

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
ΜΟΝΑΔΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΜΟΝΑΔΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ
ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Δημόσιες Συμβάσεις- Κρατικές Ενισχύσεις & αγορά

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Δημόσιες Συμβάσεις – ΣΔΠ – Δίκαιο Κατασκευών – Κρατικές Ενισχύσεις – ΥΠΟΣ – Δημόσιο Δίκαιο Ανταγωνισμού – Απελευθέρωση Αγορών – Ενέργεια – Μεταφορές – Τηλεπικοινωνίες – Ταχυδρομικές υπηρεσίες – Δημοσιονομικό – Φορολογικό – Τεχνολογικό Δίκαιο

Άρθρα

Θ. Μπασιματζή

Οι κρατικές ενισχύσεις για την παροχή δημόσιων υπηρεσιών και το άρθρο 86, παρ. 2 ΣυνΕΕΚ

Γ. Παυλίδη

Η επίλυση της πορείας προς μια ευρωπαϊκή αγορά αμειωτικών υφλών

Μ. Κικάνομου

Ο θεσμός της διαπραχίας στις Συμμετέχουσες Δημόσιες Ιδιωτικού Τομέα

Ευρωπαϊκή τριημέρια

Κανονισμός για την περίγυρη σε δημόσια δίκτυα κινητών επικοινωνιών εντός της Κοινότητας

Σχόλια επί αποφάσεων

- υπόθεση «Ροσσόου μέταλλου»

- στήριξη CE σε προϊόντα – βόρος απόδειξης σε προαγωγή κατά κράτους μέλους

- απαγόρευση αποκλεισμού από διαγωνισμό συνδεδεμένων επιχειρήσεων

- ερμηνεία προϋποθέσεων απειθαρείας ανάθεσης

- εξάρτηση διαδραστικής συνεργασίας από τους κανόνες δημοσίων συμβάσεων

- κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της ενέργειας – φράση Degenerdorf

- υπηρεσίες γενικής οικονομικού συμφέροντος

3/2009

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
ΜΟΝΑΔΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΜΟΝΑΔΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ
ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ελληνική επιθεώρηση ευρωπαϊκού δικαίου

revue hellénique de droit européen

ελληνική επιθεώρηση ευρωπαϊκού δικαίου

revue hellénique de droit européen

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

4/2009

Τόμος 29
Οκτώβριος-Δεκέμβριος

Δίκαιο του Ανταγωνισμού και Ν. 703/77: οι πρόσφατες τροποποιήσεις

Η ενιαία και πολλαπλή δημοσίευση ως κριτήρια παραγραφής αξιώσεων και αδικημάτων στον διαδικτυακό τύπο

Υπόθεση KADI: Praeter Legem προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου

Η παγκόσμια φύση στο πλαίσιο της προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου

Επακόπηση Νομολογίας

- ΔΕΚ - ΠΕΚ (Σεπτέμβριος - Νοέμβριος 2009)

- ΕΔΔΑ (Απρίλιος - Ιούνιος 2009)

Σχολιασμένη Νομολογία

- Αρχή ελεύθερης παροχής υπηρεσιών και τυχερά παίγνια μέσω διαδικτύου

- Αρχή της ελεύθερης επιλογής διανομέων του ασφαλισμένου σε σύμβαση ασφάλισης νομικής προστασίας

- Η γερμανική σύνταξη «Ριστερ» παραβιάζει το κοινοτικό δίκαιο

- Συμβάσεις εξ αποστάσεως

- Διαχείριση επικινδύνων σφαιρών

- Διανομικά προνόμια του Δημοσίου

- Η εισφορά υπεύθυνων τρίτων χωρών στην Ελλάδα με σκοπό την οικονομική επανένωση

- Η νομική φύση των ραδιοσυχνότητες

- Αστική ευθύνη τράπεζας από επενδυτικές υπηρεσίες

- Απόφαση του γερμανικού Ομοσπονδιακού Συνταγματικού Δικαστηρίου για την κορρωση της Συνθήκης της Λισαβόνας

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ελληνική επιθεώρηση ευρωπαϊκού δικαίου

revue hellénique de droit européen

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

1/2010

Τόμος 30
Ιανουάριος-Μάρτιος

Άρθρα

Θ. Ζαουρή

Η μεταρρύθμιση των Ευρωπαϊκών Συνθηκών και οι επιδράσεις της στην κοινοτική δικαιοσύνη

Ε. Πετρόν

Η προσαρμογή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην ΕΣΔΑ μετά την Συνθήκη της Λισαβόνας

Ν. Ε. Ζευγάλης / Ι. Κόκορη

Πολιτική Ανταγωνισμού μετά την Συνθήκη της Λισαβόνας

Επακόπηση Νομολογίας

- ΔΕΕ - ΓΕΔΕ (Δεκέμβριος 2009 - Φεβρουάριος 2010)

- ΕΔΔΑ (Ιούλιος - Σεπτέμβριος 2009)

Σχολιασμένη Νομολογία

- Πλήν ως προς τον χαρακτηρισμό ενός προσώπου ως παραγωγού

- Απαγόρευση διακρίσεων λόγω ηλικίας

- Ευθύνη του Δημοσίου για παραβίαση του δικαίου της Ένωσης

- Δικαιώματα Τούρκων εργαζομένων στο πλαίσιο της Συμφωνίας Συνδέσεως ΕΚΚ-Τουρκίας

- ΚΕΠΠΑ και διεθνής αντιτρομοκρατική πολιτική

- Ορθολογικά συμβόλα

- Δικαιώματα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής

- Αποζημίωση επίτηδη λόγω μεταβολής στήθης

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Επισημοποιημένο Πρόγραμμα Τύπου Θεσμικής Ένωσης 2007-2013
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης